

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

POROČILO O DELU SVETA ZA KOMUNALNE ZADEVE OLO LJUBLJANA ZA LETO 1956

(Nadaljevanje gradiva za 15. redno sejo
Okrajnega ljudskega odbora)

Tudi stanje kanalske mreže in ostalih naprav v mestu Ljubljani ni ustrezno zahtevam sodobne higijene. Še vedno imamo v mestu nad 6000 greznic, ki so več ali manj propustne ali pa imajo celo prave pretoke, preko katerih onesnažujejo podzemlje mesta in talno vodo. V letu 1956 je bil izdelan in potrjen generalni program razvoja mestne kanalizacije za dobo 50 let, ki nudi sedaj trdno oporo pri njeni nadaljnji izgradnji. Prizadeti zavod »Mestna kanalizacija« mora izdelati še program za centralno čistilno napravo, ki naj prečisti vse odpadne vode z območja mesta ter odvaja prečiščene v Ljubljano. Stroški po programu za 50 let so preračunani na 6 milijard dinarjev iz česar sledi, da bi pri enakomernem tempu izgradnje morali letno vložiti v kanalske naprave vsaj okrog 100 milijonov dinarjev, kar pa doslej še ne delamo, čeprav smo zaradi stihijske izgradnje mesta že v velikem zaostanku pri izgradnji kanalizacije. Naloga okraja in občine je, da temu vprašanju posveti v bodoče več pažnje, ker se moramo zavedati, da brez mreže za zdravno pitno vodo in kanalske mreže za odvod odpadnih vod ni možna razširjena fronta izgradnje stanovanj v Ljubljani.

3. ELEKTRIČNA ENERGIJA

Urejena in zanesljiva oskrba prebivalcev z električno energijo je važen sestavni del našega življenjskega standarda, saj nam služi za razsvetljavo, radio, kuhanje in ogrevanje prostorov, vsak dan v vedno večji meri. Ravno tako vplivajo izpadi oskrbe naše industrije in obrti z električno energijo po drugi strani preko zmanjšane proizvodnje in prisilnih dopustov, istotako na našo življenjsko raven.

Energetsko stanje je karakterizirano v glavnem s prodano električno energijo na območju okraja in dvigom letne potrošnje, kakor tudi z izvedenimi redukcijami, kot nam kaže to spodnja tabela v primerjavi za leto 1955. Iz tabele vidimo tudi stalno povečanje potrošnje električne energije.

Elektr. energija prodana	1955	1956	Index 1. 1955 = 100
	v 000 kWh	v 000 kWh	
1. Industrija	49.783	50.578	101,6
2. Široka potrošnja	72.667	83.388	114,9
Skupaj	122.450	133.966	109,4
Redukcija			
1. Industrija	6.567	6.288	95,7
2. Široka potrošnja	254	1.094	437,7
Skupaj	6.821	7.382	108,2

Kakor je razvidno, je porastla potrošnja električne energije v okraju v enem letu za 9,4%, in sicer v industriji za 1,6%, v gospodinjstvu pa za 14,9%. Če pogledamo za 5 let nazaj, na leto 1951, potem lahko ugotovimo, da je porastla potrošnja za skoraj 55% potrošnje v tem letu, in sicer v industriji za 20%, v široki potrošnji pa za 167%. Velik porast v široki potrošnji moramo izkazati v

vedno večji proizvodnji vseh vrst električnih aparatov, v gospodinjstvu in kmetijstvu, za ogrevanje in kuhanje, pogon malih strojev itd.

Vsa ta energija se je prenesla skoraj po isti razdelilni mreži kakor je obstajala v letu 1951, kar vsekakor vpliva na njeno kvaliteto in kvantiteto. K ojačanju električne razdelilne mreže so pristopila prizadeta elektrodistribucijska podjetja šele na ponovne intervencije Sveta za komunalne zadeve bivšega MLO Ljubljana in okraja. Seveda je nemogoče v kratkem času treh let zamujeno v desetih letih, nadoknaditi. V letu 1956 je bilo zgrajeno na območju Elektro Ljubljana-okolica: 17 km daljnovodov 35 kV, 10 km daljnovodov 20 kV in 9 km daljnovodov 10 kV, skupaj daljnovodov visoke napetosti 36 km, nizkonapetostno omrežje se je razširilo za 38 km ter 3 transformatorske postaje za 310 KVA.

Poleg navedenih novogradenj pa je Elektro Ljubljana-okolica v letu 1956 rekonstruirala nekatere daljnovode 5 in 3 kV, hidroelektrarno Zagradec, usmerjevalne naprave za številno delavnico na Ježici in stikala v RTP Črnuče v skupni vrednosti ca. 65.000.000 dinarjev.

Na področju Elektro Ljubljana-okolica je nujno rešiti v bližnji bodočnosti naslednje probleme:

a) regulacija napetosti na 20 kV daljnovodih, predvsem na področju Grosupelj in Domžal. Področje Vrhniko bo prišlo v poštev, ko bo zgrajen daljnovod 35 kV Kleče—Vrhniko. Potrebni investicijski program je v delu;

b) dograditi je na področju Liti-je TP 35/20 KV z učinkom 1000 KVA, s tem bo rešena situacija na tem področju;

c) predelati je leseni daljnovod 100 KV Soštanj—Kleče, ker so leseni drogovci dotrajani;

d) zaradi povezave TC Trbovlje z RTP Kleče je nujna zgraditev 110 KV daljnovoda Trbovlje—Kleče;

e) nabaviti je vsaj 10 transformatorjev 20 (10)/0,4 KV kot rezervo za nemoteno oskrbovanje široke potrošnje.

Vsled novozgrajenih TP razdelilne mreže v zadnjih letih in stalno

SEJA MESTNEGA SVETA

Vse člane Mestnega sveta obveščamo, da bo nadaljevanje 9. seje Mestnega sveta danes, dne 5. februarja 1957 ob 16.30 v sejni dvorani na Magistratu.

(Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o transportnem vozlišču v Ljubljani.)

Iz Skupščinske pisarne OLO

naraščajoče potrošnje električne energije postajajo preobremenjene razdelilne transformatorske postaje, zato je nujno misliti na njihovo povečanje in postavitev novih.

Na področju Elektro Ljubljana-mesto pa so glavni problemi:

a) dograditi pričeti 12 TP ter nadaljevati gradnjo istih v istem tempu kot v zadnjih letih;

b) pohiteti z izgradnjo razdelilnih TP, ker se bo aprila leta 1957 povečala priključna vrednost TP za 14,6 MVA. Zgraditi je razdelilne TP Moste, Polje in Šiška;

c) ojačiti je napačne daljno- in kablovode ter razdelilno mrežo, ker je močno preobremenjena.

Enosmerna oskrba mesta s toplotno energijo, ki sedaj bazira v prvi vrsti na električni energiji, terja čimprejšnjo rekonstrukcijo Mestne plinarne v Ljubljani, ker je uporaba plina veliko bolj ekonomična za kuhanje in ogrevanje kot pretvorba električne energije v toploto.

Zavedati se moramo, da je znašal izpad električne energije v letu 1956 vsled redukcij 6.288.000 kWh, kar predstavlja pri vrednosti 1 kWh v industriji od 200 do 400 din/KWh zmanjšanje proizvodnje za 1.257.600 tisoč din do 2.515.200.000 din. Samo za 1/10 te vrednosti pa bi bilo možno zgraditi novo plinaro, ki bi bistveno razbremenila električno energijo kot vir za ogrevanje in kuhanje.

O tem perečem problemu bo Svet s pomočjo Komisije za oskrbo okraja z električno energijo izdelal podrobnejše poročilo s predlogi glede rekonstrukcije in dopolnitve obstoječe mreže ter predlogom, kako se naj ista finansira.

4. ODLAGANJE HIŠNIH SMETI

Pomemben prispevek komunalni higieni je tudi organizirano odstranjevanje in odlaganje hišnih smeti in drugih odpadkov. V okraju imajo kolikor toliko organizirano odstranjevanje odpadkov in smeti le občine v mestu Ljubljana ter občini Kamnik in Litija. Povsod drugod je prepuščeno prosti volji prebivalcev, da odlože smeti in odpadke na kak skrit kraj, navadno ob vodotoku, v kolikor jih ne porabijo za kompost.

Jasno je, da predstavlja tak način odstranjevanja smeti in odpadkov latentno nevarnost za ljudsko zdravje, posebno v toplem letnem času, ker so deponije smeti leglo različnega mrčesa in hrana podganam, ki prenašajo bolezenske klice.

Potrebno bi bilo, da občine v večjih naseljenih krajih postopoma organizirajo službo zbiranja in odstranjevanja smeti ter določijo kraje, kjer se smejo odlagati. Deponije naj bodo pod nadzorstvom pristojnih občinskih organov.

Uvajanje novega načina zbiranja in odvažanja smeti v mestu Ljubljani se še vedno bori s težavami, ker ni na razpolago potrebnih sredstev za nadaljnjo nabavo smetnjakov in prepotrebni specialni kamionov za odvoz.

Tudi vprašanje odškodnine za odvoz smeti se še ni premaknilo z mrtve točke ter se mora zavod »Snaga« stalno boriti s finančnimi težavami, občine pa trošijo proračunska sredstva za plačevanje uslug »Snagi«, ko bi z istimi sredstvi lahko nabavile smetnjake in prispevale še nekaj k nabavi kamionov, če bi bile uvedene tarife za odvoz smeti.

K dvigu javne higijene doprinašajo brez dvoma odprta in zaprta javna kopališča. Poleg Ljubljane, ki ima nekaj zaprtih in odprtih javnih kopališč, imajo le občine: Kamnik, Domžale in Logatec še odprta kopališča.

5. JAVNA KOPALIŠČA

Stanje javnih kopališč v Ljubljani sami je dobro znano; vsled svoje starosti in male kapacitete ne zado- stujejo niti za najnujnejše potrebe. Kakor smo omenili v odstavku o stanju kanalizacije v okraju, so vsi odprti vodotoki v bližini naseljenih krajev več ali manj onesnaženi z odpadnimi vodami vseh vrst ter komaj primerni za kopanje v poletnem času. Vsako poletje nastopajo manjše ali večje epidemije, ki imajo mnogo- krat svoj izvor v požirkih vode, ki jih naredi kopalec nehoti pri kopanju.

Vsekakor je treba misliti na širšo gradnjo primernih bazenov za letno in zimsko kopanje.

6. POKOPALIŠČA

Ugotoviti moramo, da je stanje pokopališč v večini primerov v zelo slabem stanju. Ograje se podirajo, mrtvašnice so nehigiensko urejene ali jih pa sploh ni in morajo umrli pred pokopom ležati na njih domovih.

Za ureditev centralnega pokopališča v Ljubljani je v izdelavi investicijski program, ki bo obdelal sodoben način pokopavanja in predvidel tudi krematorij. Za ureditev pred-

prostora je izdelal osnutek pokojni prof. Josip Plečnik.

V mnogih občinah še niso iste prevzele upravo nad pokopališči in izdale svoje pokopališke rede.

Delo komisij pri Svetu za komunalne zadeve

Kakor smo že uvodoma navedli, je Svet imenoval posebne komisije z nalogo, da obdelajo konkretne probleme, za njegovega področja dela. O delu komisij dajemo kratka poročila:

1. Komisija za prenumeracijo in preimenovanje ulic je bila ustanovljena v letu 1955 z nalogo, da pripravi vse potrebne elaborate za prenumeracijo ulic, ki je postala potrebna vsled tega, ker se po letu 1945 ni več izvajala numeracija novozgrajenih hiš, niso popravljala stara z ozirom na nove potrebe. Po osvoboditvi je bilo zgrajeno več novih naselij, niso pa bile imenovane nove ulice, niti niso bile hiše oštevilčene, nekatera naselja so zgubila značaj kot vaška ter je bilo potrebno uvesti mestno numeracijo. Ze pred leti so bile preimenovane določene ulice in ceste, ki so nosile razna nemogoča imena. Po preimenovanju so na obstoječih tablah s hišnimi številkami samo prepletkali staro ime, tudi ulične napisne table se niso zamenjale na vseh mestih z novimi. Tudi zakon o numeraciji naselij, ki ga je izdala Ljudska skupščina LRS v letu 1953 določa ureditev numeracije.

Komisija se je sestala v letu 1956 na 61 sejah ter je izdelala elaborate za prenumeracijo in preimenovanje ulic in cest v 7 upravnih občinah v mestu in sicer za: Center, Vič, Rudnik, Moste, Šiško, Bežigrad in Polje. Elaborat za občino Šentvid je v delu. Vsak predlog vsebuje poleg pisanega dela tudi razvidni zemljevid v merilu 1:10.000. Predlogi so bili poslani preko Tajništva za komunalne zadeve OLO na prizadete občine s prošnjo, da ga prouče, predlože po potrebi zborom volivcev v razpravo ter ga s svojimi predlogi vrnejo, da bi pristopili k realizaciji na terenu.

Doslej je na podlagi prve faze prenumeracije prenumeriranih 70 ulic in cest na terenu, kjer je bilo pritrjenih približno 1100 hišnih števil ter približno 80 uličnih napisnih tabel. Pritrditi jih moramo še približno 600, ki jih imamo v skladiščene.

Pritrjevanje tablic izvaja Uprava cest OLO pod nadzorstvom službenca Zavoda za statistiko. V »Glasniku« pa so objavljene nove hišne številke. Za nabavo in pritrjevanje novih hišnih tablic plačajo hišni lastniki in hišni sveti pristojbino, ki znaša 700 din za tablico nove hišne številke. Od 960 računov je bilo 894 računov že plačanih. Nabava in montaža uličnih in cestnih napisnih tabel gre na račun okrajnega ljudskega odbora.

2. Komisija za izdelavo generalnega plana mestne kanalizacije je v prvi polovici leta zaključila prvo etapo svojega dela s tem, da je predložila v revizijo investicijski program kanalizacije v Ljubljani za prihodnjih 50 let. Program je revidirala pristojna komisija za revizijo investicijskih programov in ga predložila Svetu v potrditev, ki ga je že potrdil. Soglasje k programu je dal Svet za urbanizem in Komisija za regulacijska dela območja pri OLO Ljubljana. Približni stroški za kanalizacijske mreže (glavni zbiralniki in dovodna mreža) s centralno čistilno napravo so preračunani na 6.027.125 tisoč din, ki jih je vložiti v prihodnjih 50 letih. Etape finansiranja naj

O stanju ostalih komunalnih naprav in uslug ne bomo na tem mestu razpravljali, ker smo se omejili le na najpomembnejše za naše vsakdanje življenje.

bi znašale od 100 do 200 milijonov dinarjev na leto.

Po sklepu Sveta mora komisija pristopiti k drugi fazi svojega dela, to je k izdelavi investicijskega programa za centralno čistilno napravo na Fužinah.

3. Komisija za oskrbo okraja z električno energijo je imela v letu 1956 7 rednih sej, na katerih je obravnavala pereča elektroenergetska vprašanja v območju okraja in mesta.

Komisija je bila v prvi vrsti ustanovljena, da koordinira delo na izdelavi okvirnega investicijskega programa za električno razdelilno mrežo v Ljubljani, ki ga je naročilo podjetje »Elektro Ljubljana-mesto« pri »Elektroprojekt«. Ker so sedaj znani v večjem obsegu tudi potrebni urbanistični podatki, bo delo teklo hitreje in bo izdelan program do konca prve polovice leta.

Dalje je komisija analizirala elektrifikacijo novih stanovanjskih naselij v Šiški med Celovško in Vodnikovo cesto ter v Savski koloniji. Na podlagi analize je določila sistem visokonapetostne mreže in razpored transformatorskih postaj, kar je slu-

Odnos Sveta do komunalnih finančno samostojnih zavodov in podjetij

V pristojnosti Sveta je le en finančno samostojni zavod komunalnega značaja — Uprava cest OLO. Do ostalih zavodov in podjetij komunalnega značaja ima Svet le koordinativno vlogo, ko se obravnavajo vprašanja, ki zadevajo interese več občin ali se projektirajo in grade naprave takega pomena, ki presegajo teritorialni obseg in finančne zmožnosti ene občine (n. pr. izgradnja zbiralnikov).

Vsi ostali komunalni zavodi in podjetja (ECZ in Plinarna) spadajo v neposredno pristojnost občin, na teritoriju katere imajo svoj sedež.

Pri tem pa je prišlo do težav, ki še niso odstranjene, predvsem v pogledu finansiranja lastnih investicij finančno samostojnih zavodov in zagotovitve sredstev za plačilo uslug. Pod lastnimi investicijami razumemo one investicije, ki so namenjene za: ureditev obratnih prostorov zavodov, nabavo potrebne mehanizacije, gradnjo delavskih stanovanj itd., ne pa za razširitev mreže komunalnih naprav ali z njimi povezanih objektov. Na teritoriju občine Ljubljana-Center imajo svoj sedež naslednji komunalni zavodi: Mestni vodovod, Mestna kanalizacija, Mestna vrtarija, Javna razsvetljava, Javna kopališča, Javna tehnična itd.

V območju občine Ljubljana-Vič ima sedež Zoološki vrt; v območju Ljubljana-Bežigrad pa Mestni pogrebni zavod »Zalec«. Kakor vidimo, je v občini Ljubljana-Center največje število komunalnih zavodov. Zato bi morala za njih lastne investicije, ki pa ne služijo samo prebivalcem občine Center, vlagati vsako leto precejšnje vsote iz svojega proračuna. Občina Ljubljana-Center smatra, da bi morale prispevati sredstva za lastne investicije komunalnih zavodov vse občine na ozemlju Ljubljane, ki se poslužujejo njihovih

žilo projektantom za izdelavo investicijskega programa in glavnih načrtov.

Izvršena je bila analiza obremenitve električne mreže nizke napetosti v Ljubljani po poedinih kritičnih predelih in dana razporeditev dodatnih transformatorskih postaj.

Ker je zaradi velikega porasta potrošnje električne energije nastala perobremenitev razdelilnih transformatorskih postaj v mestu, je začela komisija s pripravo dokumentacije za povečanje njih števila in ojačitev obstoječih.

Komisija je dala iniciativo za prekop visokonapetostnega omrežja 6 KV na 10 KV, s čimer se je prenosna sposobnost dosedanjega omrežja z napetostjo 6 KV povečala za 73%, ne da bi bilo potrebno omrežje predelati.

Komisija je proučevala možnost pridobitve finančnih sredstev za obnovo in razširitev obstoječega omrežja s posebnim prispevkom, ki ga naj bi plačevali potrošniki. Ker bi pa tak prispevek pomenil pomembno zvišanje električne energije, ga je Svet odklonil.

Poleg svoje glavne naloge ima komisija v programu še študij lokalnih virov električne energije iz večjih toplaren, ki jih nameravajo v bližnji bodočnosti graditi v Ljubljani razni investitorji za svoje potrebe (n. pr. Klinične bolnice itd.). Izkušnje drugih mest kažejo, da je kombinirana izraba toplotne energije zelo ekonomična.

uslug, ker bodo uživale korist od sodobnejšega načina obratovanja, ne da bi kaj prispevale. Občina Ljubljana-Center predlaga, da se naj ali:

1. poveča njen proračun za toliko, kolikor bodo znašale vsako leto lastne investicije za modernizacijo komunalnih zavodov z večjo participacijo na dohodkih;

2. Da naj vsaka občina prispeva iz svojega proračuna odgovarjajoč del stroškov za lastne investicije komunalnih zavodov po dogovorjenem ključu v poseben sklad, ki naj ga upravlja po postavljenem planu nek organ izven mestnih občin (pri Mestnem svetu ali OLO).

Predlog občine Ljubljana-Center je vsekakor utemeljen in ga je treba upoštevati, ker bodo sicer komunalni zavodi zaostali po svoji kapaciteti daleč za potrebami razvoja komunalnih služb.

V Ljubljani poslujeta dve komunalni podjetji in sicer: Električna cestna železnica in Mestna plinarna. Ker zadeva problematika razvoja interese vsega prebivalstva Ljubljane, je Svet ponovno obravnaval njune probleme na svojih sejah v smislu določil statuta OLO Ljubljana (62. člen).

Kakor je znano, izvaja ECZ obširno rekonstrukcijo celotnega osebne lokalnega prometa v Ljubljani, v smislu investicijskega programa. Stroški rekonstrukcije so preračunani na 1.337.000.000 dinarjev ter obsegajo zgraditev nove trolejbusne linije Ajdovščina—Vič, Ajdovščina—Šentvid, uvedbo avtobusne linije Ajdovščina—Rudnik—Skofljica, zgraditev nove delavnice s pomožnimi prostori, zgraditev napajalnih postaj (v remizi in v Stožicah), nabavo 21 trolejbusov in 15 avtobusov. Predvidena rekonstrukcija omogoča v končni fazi še podaljšanje urbanih linij v suburbana (n. pr. Medvode, Črnuče

itd.), ko bodo zato dani tudi drugi pogoji. Z rekonstrukcijo bi morala ECZ v glavnem končati že v jeseni leta 1956, kar pa zaradi objektivnih razlogov ni bilo izvršeno. Glavni razlog je v tem, da podjetje »Rade Končar«, ki mora dobaviti in montirati napajalne postaje, svoje obveze ni v določenem roku izvršilo, dalje je izgradnja trolejbusne proge Ajdovščina—Šentvid zastala, ker je bilo kasno rešeno vprašanje rekonstrukcije Celovške ceste, ki je bilo odločilno pri postavljanju drogov za vozni vod. Posebne težave so nastale pri dobavljenih avtobusih FAB zaradi pogostih izpadov motorjev. Sicer dobavitelj FAP trdi, da bo uredil to pereče vprašanje, pa mu doslej ni uspelo. Z prevzemom obveze, da teče jamstvena doba 100.000 km namesto običajnih 10.000 km je pokazal, da se zaveda svoje odgovornosti. Zaradi tega upamo, da bodo avtobusi usposobljeni za normalno obratovanje.

Kakor smo v začetku poročila navedli, je Svet razpravljal o tarifah v osebne lokalnem prometu na več svojih sejah ter dal predlog Mestnemu svetu, ki ga je z določenimi popravki priporočil občini Ljubljana-Šiška v potrditev.

Povišanje tarif so narekovali večji obratovalni stroški sodobnih vozil ter plačilo amortizacije za nova vozila, objekte in opremo, ki je postavljena na fakturno vrednost. Pri določanju tarife se ni upoštevalo anuitetne posojil, ki jih je prejela ECZ od bivšega MLO preko NB FLRJ in Mestne hranilnice. Posojilo pri NB FLRJ iz sredstev bivšega MLO in republike znaša 397.000.000 din, posojilo pri Mestni hranilnici 400.000.000 din, dotacija bivšega MLO in OLO je dosegla do konca leta 1956 233.300.000 din, ostanek pa je ECZ pokrila iz svojih lastnih sredstev (odprodaja starega materiala, amortizacija itd.). Kljub temu, da ECZ ni vkalkulirala v svoje tarife anuitet, ima še vedno neto deficit, ki bo znašal v letu 1956 približno 25.000.000 din. Vprašanje pokritja navedenega deficita je še vedno odprto.

Po sedanjem stanju gradbenih in montažnih del bodo dela dokončana v prvi polovici leta 1957, ko bodo obratovalne vse proge in usposobljeni objekti. S tem bo zaključena prva etapa rekonstrukcije osebne lokalnega prometa ter bo tramvaj obratoval le še na progji Zale—Magistrat—Moste.

Mestna plinarna, ki je bila zgrajena pred skoraj sto leti za uplinjevanje plinskih premogov iz Slezijske, je kljub vedno večjim remontom danes že močno dotrajana. Razpoložljivi domači premog ni primeren za proizvodnjo dobrega plina, ker vsebuje preveč žvepla.

Na pobudo Sveta in njegovih organov je začela izdelovati Mestna plinarna investicijski program za novo plinarno na podlagi uporabe domačih plinov in njih cepljenja v sestavine normalnega svetilnega plina. Tako pridobljeni plin bo imel večjo kalorično vrednost kot sedanjni, bo brez organsko vezanega žvepla in cena za kalorično enoto bo nižja kot sedaj.

Umestnost oskrbe mesta s plinom je gospodarsko utemeljena, saj varčujemo na eni strani z lesom in premogom, po drugi strani pa električno energijo, ker lahko oboje mnogo ekonomičneje uporabimo v industriji.

Investicijski stroški po programu bodo znašali okrog 208 milijonov dinarjev, jih bo pa možno znižati glede na pripombe, ki jih je dala

Komisija za revizijo investicijskih programov LRS ter njeni poročevalci. Ako bi plinarna uvažala ves potrebni premož iz inozemstva, ker je le ta primeren za proizvodnjo plina, potem bi morala letno izdati za nabavo premoga 119 milijonov deviznih dinarjev. Približno toliko gra za znašajo po investicijskem programu stroški za nabavo opreme v inozemstvu ter je tudi po tej strani program ekonomsko utemeljen.

V delu nekaterih občin v mestu moramo opozoriti na nekatere lokalistične tendence v pogledu obravnavanja vprašanj, ki zadevajo vse občine in njihove prebivalce. Tako je občina Ljubljana-Bežigrad spre-

jela »pravilnik o pokopališču Zale«, ne da bi ga dala Mestnemu svetu v razpravo, ker zadeva interese prebivalcev vseh občin. Isto je storila z zvišanjem najemnin za grobove na pokopališču. Mislimo, da so to zadeve, ki jih je treba obravnavati na Mestnem svetu, da morejo vse občine staviti svoje pripombe.

Občinam izven mesta Ljubljane, odnosno njihovim komunalnim zavodom je nudil Svet svojo pomoč preko strokovnjakov Tajništva za komunalne zadeve, ki so v letu 1956 dvakrat obiskali posamezne občine, da spoznajo njihovo problematiko in jim dajo svoje strokovne nasvete.

Program dela Sveta za komunalne zadeve OLO

V bodoče bo osredotočil Svet za komunalne zadeve OLO Ljubljana svoje delo na sledeče glavne probleme, ki smo jih že v poročilu naznali:

1. Vprašanje protiprašne obdelave cest, izvedene v letu 1956, mora Uprava cest OLO analizirati v pogledu njene ekonomičnosti tako, da primerja odseke makadamskih cest z odseki protiprašno obdelane ceste, ki imajo enako prometno obremenitev in enako strukturo prometa. Poročilo mora predložiti preko Tajništva za komunalne zadeve OLO Svetu v razpravo.

2. Komisija za perspektivni program razvoja in rekonstrukcije cest III. reda mora nadaljevati z delom in predložiti elaborat do konca leta 1957, v kolikor bo pravočasno raz-

čiščena cestna mreža I. in II. reda.

3. Analiziral bo stanje okraja s pitno vodo v sodelovanju z okrajno sanitarno inšpekcijo in predložil ukrepe za izboljševanje. Proučil bo problem Suhokrajinskega vodovoda v pogledu njegovega vzdrževanja, popravila in njegove izgradnje s pritegnitvijo republike in ostalih dveh okrajev (Kočevje in Novo mesto) tako v pogledu tehnične izvedbe kot načina finansiranja.

Posebej bo proučil problem rekonstrukcije starih vodovodov ne glede na velikost, tako v pogledu rekonstrukcije, uživanja, novih priključkov in upravljanja, ter predlagal konkretne ukrepe.

4. Analiziral bo stanje zbiranja, odvajanja in čiščenja vseh vrst odpadnih vod in njih vpliv na javne

vodotoke ter predložil ukrepe za odstranitev ugotovljenih nedostatkov in razvoj ustrežajočih komunalnih naprav. Tudi k temu delu bo pritegnil okrajno sanitarno inšpekcijo.

Posebej bo proučil vprašanje čistilnih naprav pri industrijskih obratih s potrebnim ozirom na možnosti finansiranja s strani prizadete industrije in občine.

Pri Upravi za vodno gospodarstvo LRS bo načel vprašanje finančnih virov formiranja vodnega sklada v smislu Zakona o vodnem skladu iz leta 1954, v katerem je predvidevati obsežen namenski sklad za gradnjo čistilnih naprav.

5. Pripravil bo problematiko oskrbe okraja z električno energijo in predlagal ukrepe za njeno izboljšanje s predlogom za njeno finansiranje.

Komisija za oskrbo okraja z energijo mora proučiti vprašanje izrabe toplotne energije za proizvodnjo električnega toka in ogrevanja zgradb.

6. Analiziral bo vprašanje zbiranja, odvajanja in deponiranja smeti in drugih odpadkov v Ljubljani in ostalih občinah okraja ter jim predlagal ustrezne ukrepe.

7. Nadalje bo spremljal problematiko komunalnih služb na področju mesta Ljubljane in koordiniral njih razvoj in delo s pomočjo Mestnega sveta kot organa, ki mora razpravljati predhodno o vseh zadevah, katere se tičejo vseh prebivalcev mesta Ljubljane.

Svet za komunalne zadeve OLO

je izdala Zveza trgovinskih zbornic Jugoslavije in ki tvori prilogo tega odloka, z namenom, da se živino opredeli v posamezne kakovostne razrede. Klasifikacijo izvrši posebna komisija, ki jo sestavljajo člani tržne komisije (člen 15). Komisija zaznamuje klasifikacijo na živinskem potnem listu in jo vpiše v sejemski seznam živine.

13. člen

Gospodarske organizacije iz 3. točke, 1. odstavka, 8. člena tega odloka izplačujejo kupnino za kupljeno živino po določilih odloka o posebnih pogojih, ob katerih lahko kupujejo gospodarske organizacije kmetijske proizvode (Ur. list FLRJ št. 48/55).

14. člen

Živina se sme prodajati samo po dejanski teži, ki se ugotovi na uradni sejemski tehtnici.

Kupovanje živine »na čez« je za gospodarske organizacije prepovedano.

15. člen

Udeleženci sejma morajo skrbeti za red in snago na sejmišču.

Na sejem se lahko prižene le čista živina.

Z živino je treba ravnati tako, da ne ogroža varnosti.

Psov ni dovoljeno voditi na sejmišče.

Pijanin osebam dostop na sejmišče ni dovoljen.

16. člen

Za nadzor nad poslovanjem na sejmišču skrbi tržna komisija, katere člani morajo biti: veterinar, zastopnik občine in po en zastopnik proizvajalcev ter kupecev, ki ju določi občinski ljudski odbor.

17. člen

Naloga komisije je, da skrbi za pravilen potek poslovanja na sejmišču, zlasti pa, da gospodarske organizacije živine ne kupujejo »na čez«, da se ne prodaja živina, ki je prekomerno nakrmljena oz. napojena, da se pri nakupu tehta, da živine ne preplačujejo, da živine ne odkupujejo izven seima itd. Komisija je tudi pooblaščenca, da oceni odbitek, v kolikor se je živina tehtala pred nakupom.

Komisiji pomagajo in opravljajo administrativna dela uslužbenci uprave sejmišča ozir. uslužbenci občin.

Komisija lahko po potrebi pozove k sodelovanju organe finančne in tržne inšpekcije ter organe Ljudske milice.

18. člen

Za uporabo sejemskega prostora plačajo prodajalci:

1. za veliko živino	
a) konji, govedo, bivoli, mezge, mule, osli	100 din
2. za žrebeta, teleta, mlade bivole in drugo do 1 leta	80 din
3. za drobnico	
a) za prašiče, težke nad 80 kg	50 din
b) Za prašiče, težke 25 do 80 kg	40 din
c) za prašiče, težke do 25 kg	30 din
d) za ovce, koze, jagnjeta, kozličke, prašičke in drugo	50 din

19. člen

V kolikor kršitve tega odloka ne vsebujejo kazni dejanja, gošpodarskega prestopka ali prekrška po drugih predpisih, se kaznuje po-

Predpisi občinskih ljudskih odborov

OBČINA MORAVČE

35.

Na podlagi 2. in 3. odstavka 15. člena Zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list FLRJ št. 10/52) v zvezi z 72. čl. Uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah (Ur. list FLRJ št. 37/55) ter 1. in 3. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Temeljnega zakona o prekrških (Ur. list FLRJ št. 58/55), izdaja občinski ljudski odbor Moravče

ODLOK

o sejmskem redu za živinske sejme

1. člen

Za odlok velja za vse živinske sejme na območju občine Moravče. V občini Moravče se smejo prirejati živinski sejmji samo v (na) Moravčah.

2. člen

Ta odlok se nanaša na odkup in prodajo živine, tako velike živine (govedo, bivoli, konji, mule, osli), kot drobnice (ovce, koze, prašiči), ne pa tudi na plemensko živino. Nakup in prodaja živine iz tega odloka je dovoljena le na sejmščenem prostoru, ki mora biti stalen in ki ga določi občinski ljudski odbor v smislu 2. odstavka 1. člena tega odloka.

3. člen

Živinski sejmji v Moravčah so: 24. februarja, vel. ponedeljek, 16. maja, 21. junija, torek po Jerneju, 4. oktobra, 11. novembra in 17. decembra.

Če navedeni dnevi padejo na državni praznik, bodo sejmji dan kasneje.

4. člen

Sejmšče mora biti urejeno po predpisih, ograjeno in razdeljeno na predele, in sicer posebej za konje, posebej za govejo živino in drobnico, posebej za prašiče.

Prostori morajo biti med seboj pregrajeni in urejeni s posebnimi pregrajami za privezovanje živine.

Sejmšče mora imeti na razpolago napajališče in rampo za nakladanje in razkladanje živine.

5. člen

Sejmšče mora imeti uradno tehtnico za tehtanje živine ob prodaji.

6. člen

Sejemski čas traja od ranega jutra do 13. ure.

7. člen

Na živinskem sejmju smejo prodajati živino:

- individualni kmetijski proizvajalci svojo lastno živino;
- splošne kmetijske in delovne zadruge in zadržne ekonomije svoje lastno živino in živino svojih članov;
- državna kmetijska gospodarstva svojo lastno živino;
- trgovske gospodarske organizacije, ki so registrirane za nakup in prodajo živine.

8. člen

Na živinskem sejmju kupovati živino:

- posamezniki za svoje lastne potrebe;
- gostinska podjetja in obrati, menze, socialne in zdravstvene usta-

nove in druge organizacije za svoje potrebe;

3. gospodarske organizacije, ki so registrirane za odkup, predelavo in prodajo živine.

9. člen

Osebe, ki kupujejo ali prodajajo živino za gospodarske organizacije iz 4. točke člena 7 in iz 3. točke člena 8 tega odloka, morajo imeti posebno pooblastilo podjetja, za katero prodajajo ali kupujejo. Pooblastilo mora potrditi trgovska zbornica okraja, kjer ima podjetje svoj sedež.

Prekupčevanje na živinskem sejmju je prepovedano.

10. člen

Pred vhom na sejmšče se mora lastnik živine oz. zastopnik proizvajalca legitimirati z živinskim potnim listom in osebno izkaznico ter plačati sejmsko pristojbino. Uprava sejmšča vpiše vsako pripeljano živino po zaporednih številkah v sejemski seznam živine in to številko zaznamuje tudi na živinskem potnem listu.

11. člen

Pred vhom na sejmšče mora pregledati živino veterinar zaradi ugotovitve, ali živino ne kaže znakov kužnih bolezni. Živina, ki bi po ugotovitvi veterinarja kazala znake kužne bolezni, ne sme na sejmšče.

12. člen

Na sejem prignana živina mora biti pred prodajo klasificirana. Klasifikacija živine se izvrši po navodilih za klasifikacijo živine, ki jo

samezna oseba, gospodarska organizacija in odgovorna oseba v gospodarski organizaciji zaradi prekrška z denarno kaznijo do 3000 din:

- kdor proda ali kupi za gospodarsko organizacijo živino »na čez«,
- kdor proda ali kupi živino, ki ni predmet tega odloka,
- kdor proda ali kupi živino, ki ni bila uradno klasificirana ali stehšana pri prodaji,

— kdor ni upravičen kupovati ali prodajati živino na sejmu,

— kdor izplačuje kupnino proti določilu 12. člena,

— kdor vodi na sejmišče pse ali je tam v pijanem stanju.

20. člen

Kazenski postopek po tem odloku vodi in izreka kazni sodnik

za prekrške občinskega ljudskega odbora v Moravčah.

21. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Predsednik
Občinskega ljudskega odbora
Martin Klopčič l. r.

Vsebina:

Obvestilo o nadaljevanju 9. seje Mena sveta.

Nadaljevanje poročila Sveta za komunne zadeve OLO.

35. Odlok o sejenskem redu za živino sejmne občine Moravče.

Izveščka iz poročil o poslovanju naših gospodarskih organizacij v letu 1955. Uradni list LRS, Ljubljana; Kleparsko vodovodno instalacijsko podjetje Šiška, Ljubljana.

Izvešček iz poročila o poslovanju KLEPARSKEGA IN VODOVODNO INSTALACIJSKEGA PODJETJA ŠIŠKA, Ljubljana, Knezova 28, v letu 1955

Podjetje je bilo ustanovljeno z odločbo MLO Ljubljana dne 17. septembra 1954. Realizacija je znašala 19.411.000 din. Knjigovodstvo je ažurno. Obveznosti do družbene skupnosti so poravnane

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.468	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.468
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	350	3.	Razni skladi	350
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	2.792	4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	2.035	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
6.	Druga aktiva	12	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	4.100
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	2.018	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	306
8.	Izguba	—	8.	Druga pasiva	433
	Skupaj:	8.675	9.	Dobiček	2.018
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	8.675

Vodja računovodstva:
M. Kavčič

Predsednik upravnega odbora:
Tomaž Stifter

Direktor podjetja:
M. Bukovec

Izvešček iz poročila o poslovanju časopisno založniškega podjetja URADNI LIST LRS, Ljubljana, Erjavčeva 11a, v letu 1955

Podjetje je poleg rednih publikacij »Uradnega lista LRS«, »Ljudske uprave« in »Pravnika« založilo v letu 1955 še 12 knjig in brošur. Skupni dohodek je znašal 26.212.200 din, realizacija pa 28.991.468 din. Zaposlenih je bilo 11 oseb

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	2.276	1.	Sklad osnovnih sredstev	2.276
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2.042	3.	Razni skladi	5.119
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	8.074	4.	Dolgoročni kredit za finansiranje investicij	—
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	1.908	5.	Drugi viri finansiranja investicij	—
6.	Druga aktiva	118	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	3
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	9.579	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	3.493
8.	Izguba	—	8.	Druga pasiva	3.579
	Skupaj:	23.997	9.	Dobiček	9.579
			10.	Kritje izgube	—
				Skupaj:	23.997

Vodja računovodstva:
Gorazd Meta

Predsednik upravnega odbora:
Silvar Janex

Direktor podjetja:
Lapajne Ivo